

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
КЗСОР «Конотопська
спеціальна школа»
Протокол
від _____ № _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор КЗСОР «Конотопська
спеціальна школа
_____ Петро ДРИГА
« » _____ 2022 рік

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

КЗСОР «КОНОТОПСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА»

II РІВЕНЬ

(5 клас (адаптаційний цикл) та 6 клас (цикл базового предметного
навчання))

1. Вступна частина

Освітня програма 5-6 класів спеціальної школи розроблена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 №1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами».

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання та соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві, цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадської активності.

Метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Реалізація мети базової середньої освіти в спеціальній школі ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;
- забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності;
- становлення вільної особистості учня, підтримка його самостійності, підприємливості та ініціативності, розвиток критичного мислення та впевненості в собі;
- формування культури здорового способу життя учня, створення умов для забезпечення його гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту;
- створення освітнього середовища, в якому забезпечено атмосферу довіри, без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії учнів між собою та з дорослими;
- формування в учнів активної громадянської позиції, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;

- плекання в учнів любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля.

Освітню програму загальної середньої освіти II рівня Конотопської спеціальної школи розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 №898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 №1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами» (додаток 8).

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначено на основі компетентнісного підходу.

7. До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння:

- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;

- здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

- відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння:

- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;

- здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

- відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;

- відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:

- спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та

світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;

- виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Основою формування ключових компетентностей є особистісні якості, особистий, соціальний, культурний і навчальний досвід учнів; їх потреби та інтереси, які мотивують до навчання; знання, уміння та ставлення, що формуються в освітньому, соціокультурному та інформаційному середовищі, у різних життєвих ситуаціях.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Вимоги до результатів навчання учнів визначено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- технологічна;
- інформатична;

- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- мистецька;
- фізична культура.

2. Загальний обсяг навчального навантаження, відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей з порушення зору складає 2065 годин на рік:

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік	
		5 клас	6 клас
Мовно-літературна	на тиждень	11,5	11,5
	на рік	402,5	402,5
Математична	на тиждень	5	5
	на рік	175	175
Природнича	на тиждень	2	3
	на рік	70	105
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1	1
	на рік	35	35
Громадянська та історична	на тиждень	1	2
	на рік	35	70
Технологічна	на тиждень	1,5	1,5
	на рік	52,5	52,5
Інформаційна	на тиждень	1	1
	на рік	35	35
Мистецька	на тиждень	1,5	1,5
	на рік	52,5	52,5
Фізична культура	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Усього	на тиждень	27,5	29,5
	на рік	962,5	1032,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	на тиждень	0,5	1,5
	на рік	17,5	52,5
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційно-розвиткової роботи)	на тиждень	28	31
	на рік	980	1085
Гранично допустиме навчальне навантаження учнів	на тиждень	25	28
	на рік	875	980

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні

галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад загальної середньої освіти розподіляє самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі закладу. Предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 годин на тиждень вивчаються протягом одного семестру.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи реалізуються через корекційні заняття з соціально-побутового орієнтування, ритміки, розвитку мовлення, лікувальної фізкультури та корекції розвитку.

Години фізичної культури та корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

3. Навчальний план закладу освіти з визначеним переліком

Навчальний план («Типовий навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями зору (для дітей зі зниженим зором) з українською мовою навчання та закладів загальної середньої освіти зі спеціальними класами для дітей зі зниженим зором з українською мовою навчання» наказу МОН від 07.12.2021 №1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами» (додаток 8)) містить орієнтовний перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, перелік корекційно-розвиткової роботи, зміст якої зумовлений особливостями розвитку учнів з порушеннями зору.

Освітні галузі	Навчальні предмети та галузеві інтегровані курси	Кількість годин на тиждень у класах		
		5-А	5-Б	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	8
	Українська література	2	2	4
	Зарубіжна література	1,5	1,5	3
	Англійська мова	4	4	8
Математична	Математика	5	5	10
	Алгебра	-	-	-
	Геометрія	-	-	-
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	4
	Біологія	-	-	-
	Географія	-	-	-
	Фізика	-	-	-
	Хімія	-	-	-
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	0,5	0,5	1
	Курси за вибором «Культура добросусідства/Вчимося жити разом»	0,5	0,5	1
	Підприємництво і фінансова грамотність	-	-	-
Громадянська історична та	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	2
	Історія України	-	-	-
	Всесвітня історія	-	-	-
	Історія України	-	-	-
	Всесвітня історія	-	-	-
	Громадянська освіта	-	-	-

	Правознавство			
	Правознавство	-	-	-
Інформатична	Інформатика	1	1	2
Технологічна	Технології	1,5+1,5	1,5+1,5	3+3
Мистецька	Музичне мистецтво	0,75	0,75	1,5
	Образотворче мистецтво	0,75	0,75	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3*	3*	6*
Разом		29	29	58
Корекційно-розвиткова робота	Соціально-побутове орієнтування	2*	2*	4*
	Розвиток мовлення	2*	2*	4*
	Лікувальна фізкультура	1*	1*	2*
	Ритміка	1*	1*	2*
Разом		6*	6*	12*
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		0,5	0,5	1
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційно-розвиткової роботи)		28	28	
Гранично допустиме навчальне навантаження		25	25	
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		35,5	35,5	71
За типовим навчальним планом годи 68: 3 години на поділ класів по підгрупах (технології – 5-А, 5-Б)				

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не перевищує загально річну кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної типовим навчальним планом, з дотриманням гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

4. Перелік модельних навчальних програм відповідно до переліку предметів/інтегрованих курсів, рекомендованих Міністерством освіти і науки України, наказ від 12.07.2021 № 795:

- модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.);

- модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.);

- модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Трифан М.С., Унгурян І.К., Яковчук М.В.);

- модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ніколаєнко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудницька Н.П., Турияниця В.Г., Тіхоненко С.О., вітко М.І., Джангобекова Т.А.);

- модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.);

- модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.);

- модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Істер О.С.);

- модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломієць Г.А., Боляк А.А., Ребрина А.А., Дерев'янко В.В., Стеценко В.Г., Остапенко О.І., Лакіза О.М., Косик В.М. та інші.);
- модельна навчальна програма «Досліджуємо історію та суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Васильків І.Д., Димій І.С., Шеремета Р.В.);
- модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л.М., Просіна О.В.);
- модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвіль О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.);
- модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Кільдерпов Д.Е., Мачача Т.С., Юрженко В.В., Луп'як Д.М.);
- модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.);
- модельна навчальна програма «Культура добросусідства 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Араджионі М.А., Козорог О.Г., Лебідь Н.І., Потапова В.І., Унгурян І.К.).

5. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей з порушеннями зору, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи основними формами організації освітнього процесу є різні типи навчальних занять, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, які вчитель організовує у межах уроку або в позаурочний час. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти (очна, дистанційна, змішана, домашня, екстернат). За потреби спеціальна школа може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності. Індивідуальна освітня траєкторія учня

реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та його батьками, схвалюється педагогічною радою, затверджується директором та підписується батьками.

6. Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтовано на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватись під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у робочих зошитах учня/учениці, інших носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтвах досягнень учня/учениці.

Учитель може обрати і погодити з батьками учнів форму зворотного зв'язку, системно проводиться роз'яснювальна робота з батьками щодо особливостей оцінювання результатів навчання учня та процесу їх досягнення, що сприятиме спрямуванню оцінювання на розвиток дитини, а не на навчання заради оцінки.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог навчальних програм із застосуванням основних форм та способів:

усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);

письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації

роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);

цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);

практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

7. Програми з корекційно-розвиткової роботи

Програми з корекційно-розвиткової роботи визначають напрями корекційно-розвиткової роботи, їх відповідне змістовне наповнення, яке спрямоване на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів з порушеннями зору:

1. **«Корекція розвитку»** (корекція пізнавальної сфери). Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчого, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором. Сулейманова Ю. В. (програма за вибором вчителя в залежності від психофізичних особливостей учнів).

2. **«Корекція розвитку»** (корекція емоційно-вольової сфери). Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчого, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором. Гудим І. М., Костенко Т. М., Довгопола К. С. (програма за вибором вчителя в залежності від психофізичних особливостей учнів).

3. **«Розвиток мовлення».** Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчого, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором. Скринникова С. В., Соляник Л. Д.

4. **«Соціально-побутове орієнтування».** Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчого, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором. Легкий О. М.

5. **«Орієнтування в просторі».** Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчого, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором. Кондратенко С. В., Гошовський В. І.

6. **«Лікувальна фізична культура».** Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчого, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором. Шеремет Б. Г.

7. **«Ритміка».** Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором. Бондаренко Ю. А.

8. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Орієнтування в просторі» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей (Кондратенко С. В., Гошковський В. І.).
9. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором (Легкий О., Якимів О., Галів В.).
10. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура (Ритміка)» для 5-6 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором (Шеремет Б. Г., Начинова О. В., Дашковська А. В., Міхеєва Н. І.).
11. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором (Христоєва Н. В., Масютіна Л. І., Воробйова М. О., Гудим І. М.).
12. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Просторове орієнтування» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями зору (для сліпих дітей) (автор: Кондратенко С.В.).
13. Програма з корекційно-розвиткової роботи для дітей з порушеннями зору (сліпих та зі зниженим зором) для 1-4 класів: «Корекція розвитку: розвиток емоційно-вольової сфери» (автор: Гудим І.М., Костенко Т.М, Довгопола К.С.).
14. Програма з корекційно-розвиткової роботи для дітей з порушеннями зору (сліпих та зі зниженим зором) для 1-4 класів: «Корекція розвитку: соціально-побутове орієнтування» (автор Легкий О.М.).

Корекційно-розвиткову роботу проводять фахівці, які здобули відповідний ступень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень) у галузі знань:

01 освіта/Педагогіка за спеціальностями: 013 Початкова освіта, 016 Спеціальна освіта, 017 Фізична культура і спорт;

02 Культура і мистецтво: 024 Хореографія, 025 Музичне мистецтво;

05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю: 053 Психологія;

22 Охорона здоров'я за спеціальністю: 227 Фізична терапія, ерготерапії та/або фахівці, що мають професійну кваліфікацію: 2229.2 Ерготерапевт, лікар з лікувальної фізкультури, 2229.2 Лікар з лікувальної фізкультури та спортивної медицини, 2331. Вчителі початкової школи, 2340. Вчитель з корекційної освіти, 2340. Вчитель-дефектолог, 2340. Вчитель-логопед, 2340. Вчитель-реабілітолог, 2445.2. Практичний психолог, 2445.2. Психолог, 3226 Інструктор з трудової адаптації, 3226 Інструктор з трудової терапії, 3226. Фахівець з фізичної реабілітації.

8. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання

за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, типовій освітній програмі початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів з порушеннями інтелектуального розвитку, що підтверджено відповідним документом.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом директора створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 року №8 (у редакції наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 №995), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 за №184/28314.

9. Особливості освітнього процесу

Учні 5-их класів спеціальної школи для дітей з порушеннями зору навчаються за модальними програмами для закладів загальної середньої освіти, які адаптуються/модифікуються до психофізичних особливостей осіб з особливими освітніми потребами (абзац 7 статті 9 закону України «Про повну загальну середню освіту». Метою навчання дітей з особливими освітніми потребами є максимально можливий інтелектуальний, духовний, фізичний, соціальний та патріотичний розвиток кожної дитини з урахуванням її особистих потреб та можливостей. Провідна роль у створенні сприятливого освітнього середовища означеної категорії належить якісному навчально-методичному забезпеченню. В єдності його цілей, змісту, дидактичного процесу й організаційних форм являє собою сукупність інформаційних і навчально-методичних матеріалів, що призначені забезпечити всі основні його етапи – від надання навчальної інформації, її сприйняття, усвідомлення й застосування з метою оволодіння визначеним обсягом знань та переліком визначених компетентностей, до контролю результатів вивчення навчальної дисципліни.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для учнів 5-Б класу

Коновал Марії
Киричук Вероніки
Соколюка Івана

за типовою освітньою програмою для спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб з порушеннями інтелектуального розвитку та закладів загальної середньої освіти зі спеціальними класами для осіб з порушеннями інтелектуального розвитку, складними порушеннями розвитку (в нашому випадку порушення інтелектуального розвитку у поєднанні з порушеннями зору) (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 №1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами, додаток 10)

Освітні галузі	Навчальні предмети та галузеві інтегровані курси	Кількість годин на тиждень у класах		
		5 клас	6 клас	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	6
	Українська література	2	2	4
Математична	Математика	5	4	9
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	4
	Географія	-	-	-
	Фізика і хімія у побуті	-	-	-
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	2
	Підприємництво і фінансова грамотність	-	-	-
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	2
	Історія України			
	Правознавство	-	-	-
Інформатична	Інформатика	2	2	4
Технологічна	Технології	6	10	16
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3	6
Разом		27	30	57
Корекційно-розвиткова робота	Соціально-побутове орієнтування	2*	2*	4*
	Розвиток мовлення	2*	2*	4*
	Лікувальна фізкультура	1*	1*	2*
	Ритміка	1*	1*	2*
	Орієнтування у просторі	1*	1*	2*
Разом		7*	7*	14*
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційно-розвиткової роботи)		27	30	57
Гранично допустиме навчальне навантаження		25	28	
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		35	38	73

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.